

**UCHWAŁA NR XLVI/439/2023
RADY MIEJSKIEJ W OTMUCHOWIE**

z dnia 22 lutego 2023 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Kałków na lata 2023-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2023 r. poz. 40), Rada Miejska w Otmuchowie uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Kałków na lata 2023-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Otmuchów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Stanisław Zaczyk

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KAŁKÓW NA LATA 2023-2030

1. Wstęp

Plan odbudowy miejscowości podstawowym elementem Odnowy Wsi. To wieloletni dokument strategiczny określający rozwój społeczno – gospodarczy. Sporządzenie i uchwalenie takiego planu jest chęcią aplikowania o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2023 – 2030 dla Osi 3 – *Odnowa i rozwój wsi*, oraz Osi 4 – *Leader*. W planie tym zostaną przedstawione kierunki rozwoju wsi Kałków, oraz cele, który przyświecać będzie ta wizja. Niniejszy plan pozwoli na koncentrację środków na działaniach priorytetowych, zmierzających do jasno określonego celu. Umożliwi postępowanie zgodne z określonym harmonogramem i przyjętą hierarchią zadań. Plan ten ma służyć efektywnemu wykorzystywaniu przyznawanych środków.

W skład tego dokumentu wchodzi:

- Charakterystyka miejscowości i jej historia,
- Analiza zasobów,
- Analiza SWOT, – czyli mocne i słabe strony miejscowości jak również szanse i zagrożenia,
- Planowany kierunek rozwoju,
- Przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztami i harmonogramem planowanych działań.

Zawarte w planie przedsięwzięcia przyczynią się do podniesienia standardu życia mieszkańców, poziomu kulturalnego oraz zwiększenia atrakcyjności miejscowości.

2. Charakterystyka wsi Kałków

2.1 Położenie geograficzne

Wieś Kałków leży w południowo – zachodniej części województwa opolskiego, w powiecie nyskim, gminie Otmuchów, ale również w sąsiedztwie miasta Paczków. W pasie przygranicznym na końcowym obszarze *Przedgórze Sudeckiego* w pobliżu granicy z Czechami. Zajmuje ona powierzchnię 6 km² na średnio górzystym terenie. Miejscowość ta cieszy się bliskością jezior Otmuchowskiego, Nyskiego i Zalewu Paczkowskiego. Ma średnio rozwiniętą bazę komunikacyjną. W Kałkowie znajdują się ośrodek zdrowia, filia Gminnego Domu Kultury z biblioteką wiejską, Zespół Szkolno – Przedszkolny, żłobek, Ochotnicza Straż Pożarna, oraz kościół późnoromańsko-gotycki wybudowany przez templariuszy w latach 1210-1260. Niegdyś nosił wezwanie św. Jerzego, obecnie pw. Nawiedzenia NMP i św. Jerzego.

2.2 Rys historyczny

Nazwa si pochodzi prawdopodobnie od imienia Kałek lub od słowa kał. W dawnych czasach słowo to oznaczało błoto. Kałków był położony na bagnach, stąd nazwa. W 1132 roku pojawiła się pierwsza wzmianka o wsi Kałków. Pisano wówczas o osadzie *Calcow* i *Kalcow*. Pojawiła się też informacja o nazwie *Skalka*. Najwięcej mówi się tutaj o kościele późnoromańsko-gotyckim, który powstał w drugiej połowie XIII wieku. Nie do końca wyjaśnione jest jego powstanie, gdyż prawdopodobnie zbudowali go Templariusze. Dlaczego i kiedy zakon opuścił Kałków tego nie wiadomo. Prawdopodobnie fundatorem rozbudowy kościoła w XIII wieku był Ekard z Kałkowa towarzysz i prawa ręka biskupa Tomasza I na zamku biskupim otmuchowskim. Kościół był przebudowany w XIX wieku a potem w latach 1931-1933, zaliczany do najcenniejszych w regionie. W wyniku wojny

trzydziestoletniej wyginęli niemal wszyscy mieszkańcy tutejszej parafii. Dopiero po zaprzestaniu działań wojennych zaczęto na nowo zaludniać tutejsze ziemie osadnikami z ziem żywieckiej i sądeckiej.

2.3 Analiza zasobów naturalnych

		Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Środowisko przyrodnicze				
<i>Walory krajobrazu</i>	W pobliżu miejscowości znajdują się dwa duże jeziora i jeden zalew, teren jest pagórkowaty o dużym zadrzewieniu. Wieś typowo rolnicza o zwartej murowanej zabudowie typu zagrodowego i budynków rodzinnych.		x	
<i>Klimat</i>	Klimat umiarkowany. Lata są ciepłe i słoneczne ze średnią temperaturą dzienną powyżej 20°C. Średnia temperatura roczna to 8,5°C.		x	
<i>Walory szaty roślinnej</i>	Występują tu ekosystemy leśne, łąkowe szuwarowe i trzcinowe. Zbiorowiska chwastów pól uprawnych.		x	
<i>Walory świata zwierzęcego</i>	Występują tu sokoły, żółwie błotne, bażanty, przepiórki, kuropatwy. W okresie przelotów dzikie kaczki i gęsi. Dzik, zając, jelenie sarny, lisy.		x	
<i>Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty</i>	Trzy duże zbiorniki wodne Jezioro Nyskie, Otmuchowski i Zalew Paczkowski. Walorem jest też bliskość granicy z Czechami.		x	
<i>Wody powierzchniowe, wody podziemne</i>	Występują tu wody podziemne, rzeka Vidna, stawy rybne.		x	
<i>Gleby kopaliny</i>	Gleba trzeciej klasy o średnim zagrożeniu korozją. Żwirki, piaski, iły.	x		
Środowisko kulturowe				
<i>Walory architektury</i>	Różnorodność zabudowy – przedwojenne rodzinne zabudowania mieszkalno-gospodarcze, jak również współczesne domy o zróżnicowanym stylu oraz bloki mieszkaniowe. Do budowli zabytkowych zaliczyć można tutejszy kościół, kuźnię, młyn, liczne kapliczki.			x

Walory przestrzeni publicznej	Wieś położona jest przy drodze krajowej i tworzy zwartą zabudowę po obu jej bokach. W centralnym jej punkcie znajduje się kościół i Dom Kultury.			X
Zabytki i pamiątki historyczne	Kościół zbudowany przez Templariuszy w XIII wieku. Wiadomo, że na terenie wsi prowadzone były działania wojenne oraz, że przepędzano tędy jeńców wojennych tzw. <i>Marsz Śmierci</i> . Na miejscowym cmentarzu znajduje się kamienna płyta upamiętniająca te wydarzenia.			X
Osobliwości kulturowe – miejsca, osoby, przedmiot kultu	Brak			
Dawne zawody	Kowalstwo, młynarstwo,		X	
Zespoły i grupy artystyczne	Dziecięcy zespół kolędniczy <i>Kolędziolki</i> działający blisko 30 lat – wielokrotnie nagradzany główną nagrodą na Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Kolędniczych <i>Herody</i> w Lewinie Brzeskim.			X
Święta i odpusty	W Kałkowie organizowane są <i>Wiejskie Dożynki</i> , liczne imprezy organizowane przez Radę Sołecką i Koło Gospodyń Wiejskich przy współpracy z miejscowym Domem Kultury, jak <i>Jajówa</i> , <i>Festyny</i> , <i>Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy</i> .			X
Specyficzne potrawy	Zupa fasolowa ze śliwką, <i>Cycki Kałkowiek</i> – ciasto.		X	
Obiekty i tereny				
Działki pod zabudowę	Wieś posiada tereny do zabudowy jednorodzinnej.		X	
Pustostany mieszkaniowe i przemysłowe	Występują pustostany mieszkaniowe i przemysłowe	X		
Tradycyjne nieużytkowe obiekty gospodarcze	Kuźnia, młyn		X	
Infrastruktura społeczna				

<i>Sale spotkań, świetlice, kluby</i>	Dom Kultury, Teren rekreacyjno – sportowy w obrębie boiska sportowego			X
<i>Miejsce uprawiania sportu</i>	Boisko sportowe, Hala widowiskowo – sportowa przy szkole, Boisko <i>Orlik</i> przy szkole.			X
<i>Szkoła, przedszkole</i>	Zespół Szkolno – Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole, Żłobek.			X
<i>Biblioteka</i>	W budynku Domu Kultury.		X	
<i>Placówka służby zdrowia</i>	Jest			X
<i>Ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne</i>	Tak		X	
Infrastruktura techniczna				
<i>Wodociągi i kanalizacja</i>	Wieś posiada sieć wodociągową i jest skanalizowana.			X
<i>Drogi, chodniki, oświetlenie</i>	Przez wieś przebiega droga krajowa i powiatowe z dobrą nawierzchnią i oświetleniem. Wybudowane są dwa ronda, przy których utworzone są przejścia dla pieszych. Brak ciągłości chodników przy głównych drogach, chociażby po jednej stronie.		X	
<i>Parkingi, przystanki</i>	Wieś posiada parkingi w nie najlepszym stanie i słabej funkcjonalności. W Kałkowie jest jeden przystanek autobusowy na placu kościelnym.	X		
<i>Sieć telefoniczna i dostępność Internetu</i>	Sieć telefoniczna i internetowa, światłowodowa. Słaby zasięg sieci komórkowych.		X	
<i>Inne</i>	Paczkomat, niszcarka plastików i puszek			
Gospodarka i rolnictwo				
<i>Zakłady produkcyjno-usługowe</i>	Gospodarstwo Rolne <i>Harenda</i> , Usługi transportowe oraz sprzedaż węgla, Zakład Kamieniarski		X	
<i>Uprawy, hodowle</i>	Uprawiane są rośliny zbożowe i pastewne, hodowle bydła i trzody chlewnej		X	
<i>Usługi i handel</i>	Sklep spożywczy <i>Lewiatan</i>	X		

Mieszkańcy, kapitał społeczny, organizacje społeczne, Instytucje	Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna, Zespół Szkolno – Przedszkolny, Żłobek, Ośrodek Zdrowia, Apteka, Parafia kościoła Rzymsko – Katolickiego			X
---	--	--	--	---

3. Nasze mocne słabe strony. Szanse i zagrożenia

Analiza SWOT

MOCNE STRONY

- czyste powietrze
- piękny krajobraz
- bliskie sąsiedztwo Czech (Przedgórze Sudeckie)
- brak uciążliwego przemysłu
- siedziba parafii rzymsko – katolickiej
- Zespół Szkolno – Przedszkolny z halą widowiskowo - sportową
- boisko sportowe
- *Orlik*
- Ośrodek zdrowia
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Koło Gospodyń Wiejskich
- infrastruktura: wodociągi, sieć kanalizacyjna, telefony stacjonarne, Internet, sieć światłowodowa, drogi powiatowe, ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne, nowe osiedla mieszkaniowe
- plac rekreacyjno – sportowy
- atrakcje turystyczne: zabytkowy kościół, kapliczki
- dostęp do rzeki.

SŁABE STRONY

- jeden sklep spożywczy – brak konkurencji
- słaby zasięg telefonii komórkowej
- mała liczba podmiotów gospodarczych
- brak obiektów gastronomicznych dla mieszkańców i turystów
- brak bazy turystycznej
- słaba sieć komunikacyjna
- niewykorzystane pomieszczenia w Domu Kultury i brak działalności
- niedokończona budowa chodników przy drogach powiatowych
- brak funkcjonalnych parkingów
- niewystarczająca ilość bezpiecznych przejść dla pieszych
- plac zabaw dla dzieci na placu rekreacyjnym w złym stanie
- drogi lokalne w złym stanie, brak oświetlenia

SZANSE

- rozwój agroturystyki związanej z bliskością granicy z Czechami
- wzrost świadomości ekologicznej
- odradzanie się aktywności społecznej mieszkańców
- rozwój sektora usług

- umacnianie rangi przedsięwzięć kulturalnych
- możliwość wykorzystania środków UE na realizację inwestycji poprawiającej jakość infrastruktury technicznej miejscowości

ZAGROŻENIA

- wyjazd młodych ludzi za granicę
- ubożenie społeczeństwa
- rzeka
- konkurencyjność i atrakcyjność innych miejscowości z sąsiednich gmin

4. Kierunek rozwoju miejscowości Kałków

Szansą dla miejscowości jest wykorzystanie bliskości z granicą z Czechami i stworzenia małego ruchu turystycznego. Bardzo dobra infrastruktura techniczna i społeczna wsi powinny przemawiać za jej atrakcyjnością. W związku z tym należałoby postawić na rozwój agroturystyki i wykorzystać wszystkie walory wsi.

5. Cel planowanych inwestycji

Celem planowanych inwestycji jest poprawa wizerunku wsi i podniesienie standardów życia jej mieszkańców. To z pewnością wpłynie na rozwój kulturowy i społeczny. Podniesienie wartości życia poprawi jego, jakość.

6. Przedsięwzięcia przewidziane do realizacji

6.1 Wykorzystanie nieużywanych pomieszczeń Domu Kultury i dokończenie remontu

Wyremontowanie i wykorzystanie nieużywanych pomieszczeń oraz naprawa zniszczonych i wyeksploatowanych urządzeń, jak też doposażenie w niezbędne sprzęty potrzebne do normalnego funkcjonowania placówki pozwoli na bezpieczne korzystanie z Domu Kultury i skuteczną działalność. Może on być wizytówką wsi i spełniać będzie wiele ważnych zadań w jej życiu i życiu mieszkańców Kałkowa.

Harmonogram realizacji:

2023 – 2030

Łączny koszt:

500 000,00 zł

6.2 Wymiana podłoża, utwardzenie parkingu koło cmentarza i utworzenia przejścia dla pieszych w pobliżu

Remont parkingu koło cmentarza ma na celu zwiększenie jego powierzchni i bezpieczeństwa w korzystaniu z niego, szczególnie przez rodziców dzieci przywożonych do przedszkola i żłobka, znajdujących się po drugiej stronie ulicy. Utworzenie przejścia dla pieszych z parkingu na chodnik przed żłobkiem i przedszkolem stanie się bezpiecznym i wygodnym miejscem do korzystania z nich.

Harmonogram realizacji:

2023 – 2030

Łączny koszt:

60 000,00 zł

6.3 Budowa parkingu na placu kościelnym

Wybudowanie parkingu na placu kościelnym jest przedsięwzięciem ważnym dla bezpieczeństwa mieszkańców wsi i parafian odwiedzających kościół, jak też mieszkających przy tym placu. Obecnie plac ten jest w opłakanym stanie, niespełniającym wymogów parkingu a wykorzystywanym głównie do tego celu.

Harmonogram realizacji:

2023 – 2030

Łączny koszt:

100 000,00 zł

6.4 Budowa chodnika na odcinku drogi Kałków – Łąka

Wybudowanie chodnika na odcinku ok. 500 m w Kałkowie podyktowane byłoby względami bezpieczeństwa mieszkańców wsi. Jest to jedyny odcinek drogi powiatowej, przy której nie ma chodnika po żadnej stronie jezdni i zagraża pieszym korzystającym niej.

Harmonogram realizacji:

2023 – 2030

Łączny koszt:

60 000,00 zł

6.5 Wymiana placu zabaw na terenie rekreacyjno – sportowym przy boisku sportowym

Plac zabaw znajdujący się na terenie rekreacyjno – sportowym przy boisku sportowym w Kałkowie funkcjonuje już wiele lat. Powstał dzięki staraniom Rady Sołectkiej wsi Kałków i mimo kilkukrotnym naprawom nie jest już bezpieczny dla ewentualnych użytkowników. Ponieważ korzystają z niego dzieci z całej wsi jest zniszczony i wymaga wymiany na nowy dla bezpieczeństwa.

Harmonogram realizacji:

2023 – 2030

Łączny koszt:

50 000,00 zł

6.6 Utworzenie i oświetlenie dróg lokalnych we wsi Kałków

Miejscowość Kałków w ostatnich latach ulega rozbudowie. Powstają nowe domy mieszkalne, które tworzą małe osiedla mieszkaniowe. Niestety nie posiadają dobrze funkcjonujących i bezpiecznych dróg lokalnych, których utworzenia z pewnością poprawi wizerunek oraz warunki funkcjonowania i życia mieszkańców wsi.

Harmonogram realizacji:

2023 – 2030

Łączny koszt:

200 000,00 zł

7. Podsumowanie

Realizacja Planu Odnowy wsi ma na celu poprawę wizerunku miejscowości Kałków, warunków funkcjonowania mieszkańców, pobudzenie aktywności i świadomości społecznej i kulturowej. Może sprzyjać promocji wsi w gminach ościennych i poza granicami Polski – w Czechach.

